

● ● ● GLASBA

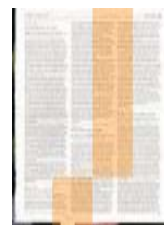
Dramatična pripoved

JOËLLE LEANDRE IN LAUREN NEWTON. **Mesto žensk/
Defonija**, Ljubljana, Klub Gromka, Metelkova, 10. 10. 2010

Basistka Joëlle Leandre in vokalistka Lauren Newton sta improvizatorki, ki sta že dobro zasidrani in priznani v evropskem in svetovnem okviru in o katerih smo veliko slišali tudi pri nas. Joëlle smo že spoznali na festivalu Jazz Cerknno, preteklo nedeljo pa smo jo prvič slišali še v Ljubljani.

Omenjeni glasbenici sta klasično šolani, vendar izkušeni v

Stran: 29
Rubrika: Kritika
Žanr: poročilo
Površina članka: 340 cm²

številnih zvrsteh; sta klasični poustvarjalki in improvizatorki, ki nastopata tudi na multidisciplinarnih performansih. Kot pedagoginji sta zaželeni po vsej Evropi, sodelovali pa sta z glasbeniki z vsega sveta: Newtonova denimo z Aki Takase, Anthonyjem Braxtonom, Petrom Kowaldom in Bobbyjem McFerrinom, Joëlle pa z Derekom Baileyjem, Anthonyjem Braxtonom in drugimi – zanjo so pisali Morton Feldman, John Cage in Giacinto Scelsi.

Joëlle Leandre in Lauren Newton sta predvsem odrski izvajalki; njuno muziciranje je pravzaprav osmišljeno za oder, saj je tu in tam že precej igralsko, vizualno komunicira z občinstvom ter uhaja iz glasbene sredice. Kot vrhunski tehničarki in izvorni improvizatorki spretno in nenehno spreminjata tok instrumentalno-vokalnega dialoga, pri tem skoraj vedno peljeta po dve vzporedni, samostojni pripovedi. Motivnemu povzemanju, ki je morda najenostavnejša metoda v skupinski improvizaciji, se skorajda ne prepuščata, ampak se z različnimi jeziki prefinjeno dopolnjujeta v skupnem kontekstu.

Newtonova ima klasično vokalno podlago, pri tem si občasno sposoja motiviko iz drugih žanrov; začela je denimo z orientalskim, indijsko navdahnjenim petjem, nato se dotaknila jazza, pa se spustila v samosvojo vokalezo. Joëlle je po drugi strani dosti bolj izbrušena v povsem svobodni improvizaciji, verjetno zaradi bogatih izkušenj s sodobno, bolj čudaško klasično glasbo. Kot pravi sama, se improvizacija ne improvizira (»L'improvisation ne s'improvise pas.«), torej je njena improvizacija pravzaprav bolj spontano komponiranje, sestavljeno iz že prej zaigranih ali naučenih zvokov ali motivov. Te ima verjetno že v krvi ali pa zaradi njene tehnične spretnosti delujejo tako enostavno.

Joëlle se je vokalistki pogosto pridružila tudi s svojim glasom, pri tem so bile to po navadi bolj humorne intervencije, katerim je kdaj pa kdaj dodala kak bolj ali manj smiseln tekst. V takih trenutkih je njuna teatraličnost že pohodila prej odlično muziciranje, to pa ne pomeni, da sta bistveno izgubili pri izvornosti, ampak predvsem preusmerili poslušalčevo (gledalčevo) pozornost.

Četudi so poslušalci, nevajeni tovrstnih muzik, tu prišli na svoj račun, so drugi na tem mestu morda občutili podcenjujoč odnos glasbenic do občinstva, saj sta na koncu iz improvizacije naredili že skoraj cirkuški akt. Kot bi se z dobro dozo (samo)ironije delali norca iz celotnega žanra. Vseeno je bil vtis po koncu koncerta zelo dober, humoristični moment pa resnici na ljubo pretežno simpatičen. Leandre in Newtonova svojo glasbo gradita z obilico domiselnosti, se prepuščata domišljiji in že skoraj filmskim kontekstom, vselej pa uspešno gradita živo, dramatično muzikalno pripoved. Ta duo je privlačen ne toliko zaradi odrskih elementov, ampak predvsem zaradi živosti in razgibanega zvočnega konteksta.

MAJA MATIĆ